

De volgende morgen stond op de hoeve van Tanghe de wagen met de witte wijte voor het woonhuis.

Zou nu reeds de boer naar zijn laatste rustplaats gevoerd worden? Dat kon toch niet, immers eerst gisteravond was bij de hofpoort het kruis van uitgedorsen tarwestro neergelegd, om de voorbijganger uit te nodigen een gebed te lezen, voor de ziel van hem, die nu als ijdel stro daar binnen lag. En de kaarsen bij het doodsbed waren nog maar voor de helft opgebrand.

Neen, het was voor geen begrafenis, dat de wagen daar stond.

Joos, de ongelukkige zoon, die zeer krank ten huize van pachter Moerman lag, moest zijn vader toch nog eenmaal zien, ofschoon hij niets van het sterven wist, en daarom zou hij nu naar Rozebeke gevoerd worden.

De weduwe zelf had er aan gehouden hem af te halen.

De arme vrouw was in de laatste twee dagen zeer verouderd. Haar ogen stonden hol en zagen rood van het wenen.

Haar echtgenoot dood, de oudste zoon gevaarlijk ziek, en de jongste wellicht vermoord. En dan de trouwe werkman Brozen, wat was hem overkomen!

De huichelaar, Jan, de knecht, hielp zijn meesteres in de wagen. Twee buren zouden ook mederijden.

— Ju, gebood Jan, en langzaam reed het voertuig van het hof, nageoogd door twee zielsbedroefde meisjes, de dochters des huizes.

Men hield de grote weg, om gemakkelijk te rijden. Bovendien, sinds de aanval op de jongens, werd de dreef, die de hoek van het Vrijbos doorsneed, nog meer geschuwd dan vroeger. Immers de moordenaars werden hoe langer hoe stouter.

Omstreeks elf uur kwam de wagen te Langemark. Onderweg werd weinig gesproken. De buren hadden eerbied voor de diepe smart der vrouw en Jan had genoeg aan zijn eigen gepeinzen. De veinzaard was weliswaar bedorven tot in het diepste van zijn gemoed. Toch hadden de tranen van zijn meesteres nog enige invloed op hem uitgeoefend. Maar hij meende reeds veel gedaan te hebben, door de vorige avond van Bakelandt de gunst af te smeken, dat moeder en dochters bij de plundering van de hoeve gespaard zouden worden.

Pachter Moerman hielp de moeder van Joos uitstijgen. Hij had alle vrolijkheid verloren en zijn gelaat stond droevig.

— God beproeft u zeer, zei hij op medelijdende toon.

— Ach, antwoordde de weduwe, in tranen uitbarstende, het is te erg. Ik kan dit alles niet dragen. Hoe is het met Joos? Welk een treurig wederzien!

— Het gaat nog al deze morgen. Doch matig uw droefheid, verberg uw tranen. Een te grote schok zou hem veel schade kunnen doen.

De meid, die met de boer bij hem gewaakt had, vertelde aan Gillis hoe de zieke liggen ijlen had.

Gelukkig tegen de morgen was de zieke kalm geworden en, was thans bij kennis.

Bazin Moerman kwam het vertrek binnen.

— Is moeder er nog niet? En vader zal zeker niet kunnen komen, kloeg de zieke. Laat mij naar huis gaan. Is er nog geen nieuws van mijn broeder?

BAKELANDT

Het beest van Gits

TEKENINGEN: HEC LEMANS
TEKST: J. DANIEL

UITGEVERIJ J. HOEVE N.V.

— Stil Joos, vermaande de pachteres. Ge weet wat de geneesheer u gezegd heeft. Ge moet u bedaard houden. Bedenk toch eens, zo ge nu sterven zoudt, wat een schromelijk verdriet dat voor uw ouders moet zijn!

— Ik zal kalm zijn, vrouw. Maar op de wagen kan ik toch gemakkelijk vervoerd worden.

— Ge zult naar huis gaan, Joos. Uw moeder komt u halen.

— Ha, sprak de zieke op blijde toon. Maar zoekt men niet naar Tiest?

— Wees gerust. Alles wordt in het werk gesteld, om uw broeder terug te vinden. Heb maar goede moed.

— Moeder!

— Joos, dierbare Joos.

De weduwe was zachtjes binnengekomen. Doch bij het gezicht van haar kind, verdween alle sterkte, waren alle goede voornemens weg. Haar tranen bevochtigden het gelaat van de lijder, die ook in snikken uitbarstte.

— Moeder, moeder, welk een wederzien! En Tiest, hoe vreselijk niet waar?

De vrouw versterkte zich.

— Joos, ik ben gekomen om u naar huis te voeren.

Van zijn vaders dood durfde de weduwe niets zeggen. Die tijding kon immers dat wrakke leven met één slag vernietigen.

Een half uur later reed langzaam de wagen naar Rozebeke en enige uren later lag Joos in zijn eigen bed.

— Waar blijft vader? vroeg hij dringend.

— Dadelijk! antwoordde een der zusters. Heb wat geduld, broeder. Ge weet vader is krank en moet ook oppassen voor schokken, die zijn ziekte zouden verergeren.

Het was goed dat de jongeling niet in het nevenvertrek kon zien.

Hij had er het waskleurig gelaat van de dode ontwaard, de verstijfde handen, welke boven het deksel een kruisbeeld omvatten. Hij had gezien hoe stil en eerbiedig de bureu binnentraden, om met een palmtakje het voorhoofd van de afgestorvene met gewijd water te besprenkelen en er bij het geknetter van de kaarsen een gebed te lezen voor de verscheiden ziel.

Het was goed, dat men bij de aankomst van de wagen het strooien kruis voor een wijle weggenomen had, want dit alles had op de jongeling een hoogst nadelige invloed uitgeoefend.

Maar toch was de zieke verslecht. Reeds vroeg overviel hem de koorts.

De pastoor, die als vriend omstreeks zeven uur de hoeve bezocht, bemerkte stervensgevaar en gevoelde zich verplicht dit aan de weduwe mede te delen.

— Zeg hem niets van de dood van zijn vader, ried hij ernstig. Ik zal straks weerkeren, om hem de Sakramenten der Kerk toe te dienen. Bidt intussen, gij allen, bidt vurig en veel.

De duisternis was reeds sedert enige uren gevallen.

De wind stak op en schudde de populieren, die langs de weg naar de hoeve van Tanghe stonden. De honden blaften niet, want de arme dieren lagen dood voor hun hok, vergiftigd door de schelmachtige Jan.

Aan de kant van de weg, verborgen in de gracht, zaten de handlangers van Bakelandt. Zij wachtten op de komst van de kapitein, die de aanval leiden zou. Het sloeg negen uur op de toren van Rozebeke.

HEC LEEMANS - J. DANIEL

BAKELANDT

HET BEEST
VAN
GITS

STANDAARD UITGEVERIJ

Het was dus nog vroeg voor een werk, dat niet gezien mag worden door eerlijke mensen.

Maar de hoofdman wist, dat de boeren vroeg naar bed gaan en dat zij in de eerste uren vast slapen. Bovendien vreesde hij geen tegenstand, want hij had gezorgd, dat twaalf mannen de aanslag plegen zouden.

Weldra verscheen de geweldenaar.

— Allen hier? fluisterde hij.

— Ja, kapitein, klonk het gedempt.

— Dan kunnen wij beginnen. Opgepast, snel en zeker gehandeld. Zo het mogelijk is, de boerin en de zusters sparen, maar zo zij veel last opleveren, maakt er maar kort spel mee. Doch wat is dat?

Eensklaps vernam men een gerinkel, als van een bel. Een klein lichtje pinkte in de verte.

Het geluid kwam nader.

— Een berechting! fluisterden de rovers.

— En de boer is dood, heeft Jan gezegd, zei Bakelandt verwonderd en ontvreden over deze onverwachte stoornis.

Tegelijkertijd sprong de kapitein op de weg.

De berechting kwam nader.

— Is daar iemand, riep de koster, die de schim van eer man meende te zien.

Bakelandt keek schuw naar de lantaarn.

Zou de komst van de pastoor nu alles doen mislukken?

De rovers in de gracht rilden. Enigen sloegen onwillekeurig een kruis.

Eensklaps werd de deur van het woonhuis geopend. Een helle klaarte viel op het hof.

Bakelandt sprong snel in de gracht terug en blikte over de rand.

Hij zag, dat enige mensen naar buiten traden en eerbiedig neerknielden.

De pastoor gaf hun de zegen en ging toen de woning binnen, waarna de anderen hem volgden en de deur weer gesloten werd.

Een ogenblik later stond Jan bij hem.

— Onmogelijk vanavond, fluisterde hij.

— Wat is er gaande?

— Joos is naar huis gevoerd en ligt op sterven. Die berechting was voor hem. Bovendien zijn er vier kloeke boeren om bij het lijk van de baas te waken. Alles samen zijn er wel tien personen in huis en ge weet er is een alarmklokje op het dak. Ik kon u niet eerder waarschuwen, want de gehele dag werd ik in huis bezig gehouden.

Bakelandt vloekte van spijt en teleurstelling.

— Bij nader inzien, gromde hij, zullen we toch de aanslag maar uitstellen. De pot is te groot; we moeten meer zekerheid hebben. Terug dus, het bos in.

De bewoners van de hoeve knielden op de vloer en lazen de gebeden der stervenden.

Nog voor het middernacht sloeg, waren er twee lijken onder het dak der hofstede Tanghe.

Onbewust van het gevaar, dat hen boven het hoofd gehangen had, hielden de wakers de wacht. En ook Jan, de veinzaard, de medeplichtige aan de dood van zijn meesters, vader en zoon, bleef de gehele nacht op. Hij wilde er niet

van horen, zijn bed op te zoeken.

's Morgens trad de meid het huis binnen met de woorden :

— Het is alsof een noodlot boven het hof hangt. Daar liggen nu ook de twee honden dood voor hun hok. Hoe zal dit alles eindigen ?

De weduwe kon bijna haar smart niet dragen.

— Op twee dagen tijd een echtgenoot en twee zonen verloren ! kermde zij. Ach God ! Gij beproeft mij te hard. Geef me tenminste de jongste terug. Zend hem weer tot mij.

De bewoners van de ganse streek waren met haar lot begaan. Er werd van niets anders gesproken en op menige hofstede, in menige hut werd bij het gewone avondgebed een reeks smekingen gevoegd voor de familie Tanghe. Bakelandt was ontevreden.

— Zoveel gerucht voor niets ! mompelde hij. Als de klopjachten maar niet menigvuldiger worden, om ons te vangen. Maar bah ! ik vrees hen niet, het Vrijbos is het mijne.

DE SCHOUT BIJ ROZEBEKE

Het was de begrafenis van Joos. Vader rustte sedert de vorige dag in de schaduw van de grijze toren.

Langzaam reed de wit gehuifde wagen voort. Onder de wijte was het al zuchten en wenen dat men hoorde, want moeder en de zusters vergezelden het zielloos overschot van de geliefde naar het kerkhof, volgens Vlaamse gewoonte.

Een kleine knaap droeg het strooien kruis, dat voor de buitenmensen het symbool is van hemelse troost. Familie, vrienden, buren en bekenden volgden de wagen.

Gesnik en geweent overstemden op sommige ogenblikken het gebed of het gezang der priesters en ook het orgel op het oksaal dreunde een klaaglied, dat jammerend langs de gewelven van het kerkje klonk.

Vrouw Tanghe kon het zich niet voorstellen, zij wilde het niet geloven, dat in die kist tussen de rijen brandende kaarsen, het lijk van haar zoon was.

Het was de rampzalige weduwe of zij in een droom verkeerde. Ze liet zich medevoeren uit de kerk; onbewust schreed zij de dodenakker over en besteeg zij met de hulp van buren de wagen.

Treurig klepten de klokken in het met mos begroeide torentje.

Joos rustte naast zijn vader.

De familie, vrienden, buren en kennissen zaten in de grootste afspanning van het dorp aan het maal.

Langzamerhand geraakten de tongen los en de ongelukken aan het huisgezin van Tanghe overkomen, waren het onderwerp van alle gesprekken.

De Schout van Rozebeke, een nog jonge man, met blozend gelaat, zat mede aan tafel.

Hij bemerkte het wel, dat velen hem geheimzinnig aanzagen.

Hij was de vertegenwoordiger van het gerecht, de magistraat. En wat had hij gedaan om de schuldigen op te zoeken of om iets aangaande Tiest te weten te komen ? Waartoe diende dan een Schout ? De dreef lag toch reeds op het

THE FIRST DISCOVERY
OF THE
BANKLANDT

JAN VAN CONTICH
JOHAN VERDIJCK

DE BENDE VAN
BAKELANDT

Deel I

ANTWERPEN
UITGEVERSFIRMA L. OPDEBEEK

1955